

Liturgický program od 16. mája 2011 – do 22. mája 2011

Deň	Čas a miesto	Úmysel
Pondelok 16.5.	Vyšná Rybnica 17.00 - sv. liturgia Vyšné Remety 18.00 - sv. liturgia + pan.	+ Michal, Michal, Anna rod. Sadilková
Utorok 17.5.	Vyšné Remety 17.30 – sv. ruženec 18.00 - sv. liturgia	+ Juraj, Mária rod. Ihnatová
Streda 18.5.	Vyšná Rybnica 17.30 – sv. ruženec 18.00 - sv. liturgia	* Milan
Štvrtok 19.5.	Vyšná Rybnica 17.00 - sv. liturgia Vyšné Remety 18.00 - sv. liturgia	* Dušan, Patrik * Karol, Silvia s rod.
Piatok 20.5.	Vyšná Rybnica 17.00 - sv. liturgia Vyšné Remety 18.00 – sv. liturgia + moleben	+ Alžbeta + Alžbeta, Ján rod. Doliničová
Sobota 21.5.	Vyšná Rybnica 8.00 – sv. liturgia	+ Michal, Anna
Nedeľa 22.5.	5. nedeľa po Pasche – o Samaritánke <i>/mesačná zbierka na chrám/</i> Vyšné Remety 7.30 - sv. liturgia Vyšná Rybnica 9.00 - sv. liturgia	* Ján s rod. * Milan s rod.

POKOJ VÁM

Roč.5, číslo 20.

Farský týždenník pre farnosť Vyšná Rybnica

Ku ktorému katolíckemu obradu patrím?

V bežnom kresťanskom živote, ale najmä v spoločenských oznamovacích prostriedkoch, dochádza niekedy k úplnému stotožňovaniu katolíckej Cirkvi s rímskokatolíckou cirkvou - počujeme napríklad, že Svätý otec Ján Pavol II. je viditeľnou hlavou rímskokatolíckej cirkvi. Ako však vieme, svätá Cirkev sa skladá z viacerých obradov. Katolíci, ktorí patria k latinskému obradu, nazývajú sa u nás rímskokatolíckmi. Existujú však aj katolíci sýrskeho, maronitského, koptského, etiópskeho, arménskeho, chaldejského, asýrskeho, malabarského a grécko-slovanského (byzantského) obradu. Ak sa teda chceme vyjadrovať presne a správne, Svätý otec je viditeľnou hlavou katolíckej Cirkvi, nielen rímskokatolíckej cirkvi.

Treba vedieť, že pokiaľ ide o Slovenskú republiku, prevažná väčšina katolíkov patrí k latinskému obradu, teda do rímskokatolíckej cirkvi, ale istá časť katolíkov patrí aj k obradu byzantskému, teda do gréckokatolíckej cirkvi. Uvedené konštatovanie v nás celkom oprávnenne vyvoláva otázku, aké sú cirkevné zákony, podľa ktorých sa stanovuje, ku ktorému obradu katolík patrí, ktorý obrad má praktizovať vo svojom živote. Keďže v tejto oblasti panuje medzi veriacimi ľuďmi veľa nejasností, bude dobre, ak si predmetné zákony stručne predstavíme.

Kánonické právo stanovuje, že ak ide o človeka, ktorý bol pokrstený pred dovŕšením štrnásteho roka svojho života, patrí k tomu obradu, ku ktorému patrí jeho katolícky otec. Ak je teda môj otec rímskokatolíck, aj ja som rímskokatolíck; ak je môj otec gréckokatolíck, aj ja som gréckokatolíck. Treba poznamenať, že ani dlhodobé prijímanie sviatostí v nejakej inej obradovej cirkvi neprináša so sebou zaradenie do nej. Z tohto hľadiska teda nezáleží na tom, či som bol pokrstený a pobirmovaný v rímskokatolíckom alebo gréckokatolíckom kostole - rozhodujúca je výlučne obradová príslušnosť môjho katolíckeho otca.

Existujú však aj špecifické prípady: Dieťa, ktorého otec nie je katolíck, alebo dieťa nevydatej matky, sa krstom zaraďuje do obradovej cirkvi svojej matky. Dieťa neznámych rodičov sa krstom zaraďuje do obradovej cirkvi toho, komu bolo zákonne zverené. Dieťa adoptívnych rodičov sa krstom zaraďuje do obradovej cirkvi svojho adoptívneho katolíckeho otca, akoby to bol jeho

fyzický otec - presne podľa vyššie uvedených noriem. Dieťa nepokrstených rodičov sa krstom stáva členom obradovej cirkvi toho, kto je zodpovedný za jeho výchovu v katolíckej viere. Človek, ktorý už bol platne pokrstený, ale teraz vstupuje do plného spoločenstva s katolíckou Cirkvou, musí si zachovať svoju obradovú príslušnosť. Pravoslávny kresťan sa teda vstupom do katolíckej Cirkvi automaticky stáva členom Gréckokatolíckej cirkvi - výnimku môže udeliť jedine rímska Apoštolská stolica.

Ak ide o človeka, ktorý bol pokrstený po dovŕšení štrnásteho roka svojho života, zaraďuje sa do obradovej cirkvi, ktorú si sám vybral pre prijatie krstu - obradová príslušnosť jeho otca alebo matky nemá v tomto prípade nijaký vplyv. Možno si položíte otázku, či existuje spôsob, ako zmeniť svoju obradovú príslušnosť. Vo všeobecnosti platí zásada, že katolícka Cirkev si zmenu obradovej príslušnosti svojich členov neželá, preto ju môže povoliť jedine rímska Apoštolská stolica - bez jej výslovného písomného súhlasu je neplatná. Výnimky z tohto pravidla možno zhrnúť do štyroch bodov:

- a) Rímskokatolícka manželská stránka - tak muž ako žena - môže pri uzatváraní manželstva alebo počas jeho trvania prijať obrad svojho gréckokatolíckeho manželského partnera. Po skončení manželstva sa môže slobodne vrátiť do rímskokatolíckej cirkvi.
- b) Gréckokatolícka žena môže pri uzatváraní manželstva alebo počas jeho trvania prijať obrad svojho rímskokatolíckeho muža (pre gréckokatolíckeho muža a rímskokatolícku ženu to neplatí). Po skončení manželstva sa môže slobodne vrátiť do gréckokatolíckej cirkvi.
- c) Rímskokatolík môže prejsť do gréckokatolíckej cirkvi, ak sa biskupstvá týchto cirkví územne prekrývajú a obidvaja dotknutí biskupi s tým písomne súhlasia (podľa všetkého ani v tomto prípade to neplatí pre gréckokatolíka a jeho prestup do rímskokatolíckej cirkvi).
- d) Dieťa rodičov, ktorí patria do rozličnej obradovej cirkvi, sa môže krstom zaradiť do obradovej cirkvi svojej matky, ak obidvaja rodičia o to zhodnou vôľou výslovne žiadajú. Uvedená žiadosť rodičov musí byť otvorene deklarovaná a uvedená medzi poznámkami v príslušných cirkevných matrikách, inak je neplatná - nestačí samo pokrstenie dieťaťa v matkinej obradovej cirkvi. Týmto spôsobom nie je možné zaradiť do gréckokatolíckej cirkvi dieťa dvoch rímskokatolíkov alebo do rímskokatolíckej cirkvi dieťa dvoch gréckokatolíkov.

Ak obidvaja rodičia, alebo v prípade miešaného manželstva (teda manželstva medzi katolíkom a pokrsteným nekatolíkom) katolícka stránka, prechádzajú do inej obradovej cirkvi, spolu s nimi automaticky prechádzajú do nej aj ich

deti, ktoré ešte nedovŕšili štrnásty rok svojho života. Ak v manželstve medzi dvoma katolíkmi prechádza do inej obradovej cirkvi iba jedna stránka, deti do nej prechádzajú iba vtedy, ak s tým súhlasia obidvaja rodičia. Po dovŕšení štrnásteho roka života sa deti môžu slobodne vrátiť do svojej pôvodnej obradovej cirkvi.

V tejto súvislosti treba poukázať na niekoľko historických skutočností. Totalitný komunistický režim v roku 1950 vyhlásil gréckokatolícku cirkev na Slovensku za zrušenú. Hoci sú gréckokatolíci známi svojou láskou k vlastnému obradu, napriek opačnému tlaku zo strany štátu sa prevažná väčšina z nich na priame pobádanie otca biskupa Petra Pavla Gojdiča rozhodla žiť dočasne radšej v rímskokatolíckej cirkvi ako v cirkvi pravoslávnej. Viac im totiž záležalo na katolíckej viere a na vernosti Svätému otcovi, ako na možnosti praktizovať vlastný obrad. Z uvedeného dôvodu dávali gréckokatolíci počas mnohých rokov, ba desaťročí, krstiť a birmovať svoje deti v rímskokatolíckej cirkvi; v nej sa sobášili, v nej prijímali eucharistiu, v nej sa spovedali. Mnohí sa preto domnievajú, že sa takto stali rímskokatolíkmi, alebo že sa takto stali rímskokatolíkmi aspoň ich deti. Treba povedať, že toto presvedčenie je mylné a všetci katolíci, ktorých otec je gréckokatolík, sú naďalej gréckokatolíkmi - podľa pravidiel, ktoré sme uviedli vyššie.

Keďže všetky katolícke obrady sú si rovné, každý by mal praktizovať kresťanský život vo vlastnej obradovej cirkvi podľa kánonického práva. Pochopiteľne, nemusí byť pre človeka ľahké po mnohých rokoch zistiť, že patrí k inej obradovej cirkvi, ako si doteraz v dobrej viere myslel. Ešte náročnejšie môže byť preňho pochopiť svoj vlastný obrad a začať ho praktizovať v každodennom živote. Treba však pamätať na želanie katolíckej Cirkvi, ktoré nachádza svoje vyjadrenie v predpisoch kánonického práva, a ktoré neraz prezentoval aj Svätý otec Ján Pavol II. Ak sa rozhodneme plniť Božiu vôľu, Pán nás určite nenechá bez pomoci, ale dá nám spoznať veľké množstvo nových vecí, ktoré nás naplnia nečakanou radosťou. Navyše, zachovanie a rozvíjanie vlastného obradu je naša morálna povinnosť voči našim otcom a dedom, ktorí za vernosť katolíckej Cirkvi neraz obetovali vlastný život. Nebolo by spravodlivé a správne, keby gréckokatolíka cirkev na svoju vernosť Rímu v konečnom dôsledku doplatila úbytkom veriacych. A nebojme sa vyznať svoju katolícku obradovú príslušnosť ani pri sčítaní ľudu, domov a bytov, ktoré sa uskutočnia v máji tohto roka, no s vierou volajme: „Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane!

